

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

**Directie Noord-Afrika
Midden-Oosten**
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Datum 10 juni 2016

Betreft Beantwoording vragen van de leden Voordewind, Ten Broeke en Van der
Staij over de indirecte Nederlandse steun aan de Boycot, Desinvesteringen en
Sancties (BDS)-beweging

Onze Referentie
4ZKWPA3M5U6C-3-6726
Uw Referentie
2016Z10767
Bijlage(n)
0

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking, de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld
door de leden Voordewind (ChristenUnie), Ten Broeke (VVD) en Van der Staij
(SGP) over de indirecte Nederlandse steun aan de Boycot, Desinvesteringen en
Sancties (BDS)-beweging. Deze vragen werden ingezonden op 1 juni 2016 met
kenmerk 2016Z10767.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Bert Koenders

Antwoorden van de Minister van Buitenlandse Zaken, mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, op vragen van de leden Voordewind (ChristenUnie), Ten Broeke (VVD) en Van der Staaij over de indirecte Nederlandse steun aan de Boycot, Desinvesteringen en Sancties (BDS)-beweging.

Directie Noord-Afrika
Midden-Oosten

Onze Referentie
4ZKWPA3M5U6C-3-6726

Vraag 1

Is het waar dat NGO's (non-gouvernementele organisaties) die gesteund worden met Nederlands belastinggeld vervolgens andere NGO's steunen met een uitgesproken BDS-agenda? Zo ja, hoe verhoudt deze steun zich tot de subsidiecriteria voor organisaties werkzaam in Israël en de Palestijnse gebieden?

Vraag 2

Acht u het wenselijk dat Nederlands belastinggeld indirect een bijdrage levert aan het bevorderen van de BDS-agenda? Deelt u de mening dat de BDS-agenda haaks staat op het Nederlandse beleid ten aanzien van Israël en de Palestijnse gebieden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 3

Herinnert u zich nog uw antwoorden op eerder gestelde vragen waarin u stelt dat de organisatie Human Rights and Humanitarian Law International Secretariat, gesteund door onder meer Nederland, "een zorgvuldige selectieprocedure hanteert" en dat betrokken organisaties "zich dienen te houden aan de strenge voorwaarden die het secretariaat stelt"?¹ Is het waar dat deze organisatie Israël omschrijft als een 'racistisch regime' en juridische acties tegen Israël ondersteunt en aanmoedigt? Klopt het tevens dat deze organisatie andere organisaties, zoals Badil, financieel ondersteunt terwijl deze organisaties een uitgesproken BDS-agenda propageren? Kunt u aangeven hoe dergelijke uitlatingen zich verhouden met een zorgvuldige selectieprocedures en strenge voorwaarden?

Antwoord op vragen 1, 2 en 3

Het kabinet financiert geen BDS-activiteiten tegen Israël en ondersteunt de internationaal georganiseerde oproep van de beweging niet. Het kabinet is tegenstander van een boycot van Israël en streeft naar versterking van de bilaterale economische betrekkingen met dit land binnen de grenzen van 1967. Het kabinet is voorstander van een onderhandelde twee-statenoplossing voor het Israëlisch-Palestijns conflict.

De beweging die oproept tot "Boycott, Divestment and Sanctions" (BDS-beweging) wordt door een groot aantal NGO's ondersteund. Het feit dat zij dat doen is voor het kabinet geen afwijzingscriterium voor financiering, aangezien uitlatingen of bijeenkomsten van de beweging worden beschermd door de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van vergadering, zoals onder meer vervat in de Nederlandse Grondwet en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Het kabinet is niet bekend met de genoemde uitspraak zonder bronvermelding die aan het Mensenrechtsecretariaat wordt toegeschreven. Het kabinet verwijst naar de antwoorden van 17 mei jl. op Kamervragen over Nederlandse subsidies aan de Israëlische NGO Breaking the Silence (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015-2016, nr. 2573), waarin de voorwaarden en waarborgen worden uiteengezet bij financiering van organisaties door het secretariaat. Bij de

¹ Aanhangsel bij de Handelingen 2015-2016, nr. 2371

beoordeling van financieringsaanvragen wordt gekeken of financiering van het donorconsortium niet gebruikt wordt voor activiteiten die in strijd zijn met internationaal recht. Ontvangers van financiering mogen zich niet schuldig maken aan discriminatie of aanzetten tot haat en/of geweld. Indien geconstateerd zou worden dat er sprake is van schending van de subsidievoorwaarden door een organisatie kunnen maatregelen worden getroffen, waaronder de mogelijkheid de bijdrage op te schorten of te beëindigen.

**Directie Noord-Afrika
Midden-Oosten**

Onze Referentie
4ZKWPA3M5U6C-3-6726

Vraag 4

Kunt u een overzicht verschaffen van de NGO's die door Nederland gesteund worden en indirect of direct een bijdrage leveren aan de BDS-agenda?

Antwoord

Het kabinet stelt zeker dat het geen BDS-activiteiten tegen Israël financiert. Voor het overige houdt het kabinet geen overzicht bij van organisaties die al dan niet BDS onderschrijven, aangezien dit onder de vrijheid van meningsuiting valt, zoals aangegeven in het antwoord op vragen 1-3.